

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра обліку і оподаткування

ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ (М. КИЇВ)
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ
УКРАЇНИ

ІННІ "КАРАЗІНСЬКИЙ БАНКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ"

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.Н. КАРАЗІНА

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

за матеріалами
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ З ПРОБЛЕМ ВИЩОЇ ОСВІТИ І
НАУКИ
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОСВІТНЬО-ВИХОВНОГО
ПРОЦЕСУ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ В УМОВАХ
СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ»
14 листопада 2023 р.

https://fmab.khadi.kharkov.ua/index.php?id=1281&no_cache=1

ХАРКІВ

УДК 004; 005; 008;108; 159; 316; 330; 34; 335; 336;338; 351; 354; 37; 371;373; 377- 378; 657-658.

Голова організаційного комітету:

Богомолів В.О. Заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії України, академік Транспортної академії України, ректор ХНАДУ, доктор технічних наук, професор

Батракова А.Г. - проректор з науково-педагогічної роботи ХНАДУ, професор, доктор технічних наук

Шевченко І.Ю. – лауреат Премії Верховної Ради України, почесний викладач ХНАДУ, декан факультету управління та бізнесу ХНАДУ, доктор економічних наук, професор

Ковальова Т.В. - завідувачка кафедри обліку і оподаткування ХНАДУ, кандидат економічних наук, доцент

Члени оргкомітету:

Маліков В.В. – професор кафедри обліку і оподаткування ХНАДУ, доктор наук з державного управління, професор

Криворучко О.М. – завідувачка кафедри менеджменту ХНАДУ, доктор економічних наук, професор

Дмитрієва О.І. - завідувачка кафедри економіки і підприємництва ХНАДУ, доктор економічних наук, професор

Дорошенко Г.О. – завідувачка кафедри економіки та менеджменту ХНУ ім. В.Н.Каразіна, доктор економічних наук, професор

Калініченко Л.Л. – професор кафедри економіки та менеджменту ХНУ ім. В.Н.Каразіна, доктор економічних наук, професор

Ковальов П.А. - начальник кафедри пожежної та рятувальної підготовки НУЦЗУ, полковник служби цивільного захисту, кандидат технічних наук, доцент

Пеняк Ю.С. - доцент кафедри обліку і оподаткування ННІ "Каразінський банківський інститут" Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, кандидат економічних наук, доцент

Воляник Г.М. – доцент кафедри обліку і аудиту Національного лісотехнічного університету, кандидат економічних наук, доцент

Вербицька В.І. - доцент кафедри обліку і оподаткування ХНАДУ, кандидат економічних наук, доцент, *відповідальний секретар конференції.*

Матеріали друкуються в авторській редакції. Організаційний комітет не відповідає за оригінальність тексту, достовірність фактів, власних імен та іншу інформацію, використану в публікаціях. Автори та їх наукові керівники несуть відповідальність за зміст наданого для участі у конференції матеріалу та гарантують відсутність в ньому академічного плагіату.

Друкується за рішенням Ради факультету управління та бізнесу Харківського національного автомобільно-дорожнього університету. Протокол № 4 від 20.11.2023.

Актуальні проблеми освітньо-виховного процесу та шляхи їх вирішення в умовах сучасних викликів: *Збірник наукових праць за матеріалами Всеукраїнської конференції з проблем вищої освіти і науки (14 листопада 2023 р.).* Харків, ХНАДУ, 2023.338с. URL: https://fmab.khadi.kharkov.ua/index.php?id=1281&no_cache=1

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. НОВІ КОНЦЕПЦІЇ ВИКЛАДАННЯ У СВІТЛІ ІННОВАЦІЙНИХ ДОСЯГНЕНЬ

Ходзицька В. В.

**ВАЖЛИВІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО
УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ НА УКРАЇНСЬКИХ
ПІДПРИЄМСТВАХ У ПІСЛЯВОЄННІЙ ВІДБУДОВІ.....14**

Юр'єва І. А.

**АКТУАЛЬНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ В
ДИСЦИПЛІНІ «ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА ПОДАТКОВИХ
ПЕРЕВІРОК».....17**

Бредіхін В. М.

**ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ: СУЧАСНІ
КОНЦЕПЦІЇ ТА ТЕНДЕНЦІЇ.....19**

Давидченко І. Д.

**НОВІ КОНЦЕПЦІЇ ФОРМУВАННЯ
ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ
ВИЩОЇ ОСВІТИ У СВІТЛІ ІННОВАЦІЙНИХ ДОСЯГНЕНЬ.....21**

Болдовський В. М.

**АКТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ОСВІТІ
В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ІННОВАЦІЙНИХ ЗМІН.....26**

Ковальова Т. В., Ковальов П. А., Бородич П. Ю.

**НЕЙРОПЕДАГОГІКА: СУТНІСТЬ ТА МОЖЛИВОСТІ
ВИКОРИСТАННЯ В УНІВЕРСИТЕТІ.....29**

Кудрявцев В. М.

**МОЖЛИВІ ОБЛАСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ БЛОКЧЕЙН
У СИСТЕМІ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....34**

Нестеренко В. Ю., Осьмірко І. В.

**ІННОВАЦІЙНІ КОНЦЕПЦІЇ ВИКЛАДАННЯ ОСВІТНИХ
КОМПОНЕНТ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....38**

Леонтьєва Л. В.

**ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ
«ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ» ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ
ФАХІВЦІВ ВНЗ.....40**

Кисельова О. Б., Дрозваленко О. С.

**ТЕХНОЛОГІЯ CONCERTMAPPING ЯК ЗАСІБ АКТИВІЗАЦІЇ
НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ
ЗЗСО.....45**

Комар О. С.

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ В КОМУНІКАТИВНОМУ НАВЧАННІ
АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....48**

Прокопенко М. В.

**КОНЦЕПЦІЯ ВИБОРУ МОДЕЛІ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ
ЗАКЛАДОМ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....55**

Кисельова О. Б., Мироненко Ю. М.

**ВИКОРИСТАННЯ ВЕБТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ
КОЛАБОРАТИВНОГО НАВЧАННЯ НА УРОКАХ
ІНФОРМАТИКИ.....58**

Дяченко М. Д.

**ОСВІТНІ ІННОВАЦІЇ В ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО
ІНТЕГРОВАНОГО НАВЧАННЯ УЧНІВ В УМОВАХ НОВОЇ
УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ.....62**

Деділова Т. В.

**НАВЧАННЯ 2.0 : ІННОВАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ ТА ЦИФРОВІ
КОНЦЕПЦІЇ.....66**

Секція 2.

**ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ОСВІТНЬОЇ ТЕОРІЇ ТА
ПРАКТИКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ**

Дорошенко Г. О., Калініченко Л. Л.

**СТРАТЕГІЇ РЕІНТЕГРАЦІЇ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ ВІЙНИ.....70**

Федотова І. В., Бочарова Н. А.

РІЗНОМАНІТНІСТЬ ФОРМ ТА МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ : НАУКОВИЙ АНАЛІЗ.....75

Омарова А. Б.

ИНФРАҚҰРЫЛЫМ САЛАСЫ РЕТІНДЕ КӨЛКІТІ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....78

Вербицька В. І., Стороженко Т. В.

ІННОВАЦІЙНІ ПЕДАГОГІЧНІ ПІДХОДИ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....94

Бондаренко А. О., Кухар В. Ю.

ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ КОНСТРУКТОРСЬКОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ».....98

Ципіна Д. С.

ПАРАДИГМАЛЬНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ.....100

Кудрявцев В. М.

ОСНОВНІ ПЕРЕВАГИ ТА ТРУДНОЩІ ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ БЛОКЧЕЙН У СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....103

Криворучко О. М. , Бочарова Н. А.

АНАЛІЗ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 073 "МЕНЕДЖМЕНТ" ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....107

Кущенко О. І., Ізотова Л. І.

ДОСВІД ПРАКТИКИ ХНУ ІМЕНІ В.Н. КАРАЗІНА ЩОДО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....112

Пеняк Ю. С.

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....114

Богашко О. Л.

ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ.....117

поняттями стандартизації стосовно конструкторських документів, комплектністю і правилами виконання експлуатаційних конструкторських документів, системою конструкторської документації за показниками якості і довговічності продукції, видами та засобами контролю конструкторської документації, системами розробки та постановки на виробництво машинобудівної продукції, правилами виконання дослідно-конструкторських робіт, правилами виконання кваліфікаційних робіт випускників. За результатами курсу, з метою перевірки знань що отримали студенти, проводяться контрольні заходи. Теоретична частина оцінюється за результатами здачі контрольної тестової роботи, яка містить 10 теоретичних завдань. Практичні роботи оцінюються за результатами виконання завдань та захисту практичних робіт, оформлених згідно вимог, викладених у методичних рекомендаціях до їх виконання.

Література:

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Забезпечення якості конструкторської документації» для бакалаврів спеціальності 133 «Галузеве машинобудування» / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. гірн. машин та інжинірингу. Д. : НТУ «ДП», 2023. 14 с.

УДК 37.015.3:005.32:81'243:808.5

ПАРАДИГМАЛЬНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ

*Ципіна Д.С., к.пед.н., доцент
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця*

При розробці педагогічної системи формування особистості

майбутнього фахівця надзвичайно важливим є дотримання певної наукової парадигми.

Парадигма – (від грецьк. *paradeigma* – приклад, зразок) – це визнана наукова теорія, яка впродовж певного часу надає модель наукової діяльності. До складу парадигми входить сукупність теоретичних принципів, методологічних норм, світоглядних настанов і ціннісних критеріїв.

Основним завданням в процесі фахової підготовки є формування цілісної особистості студента, її інтелектуальної, вольової та емоційної сфер. Тому за провідну освітню парадигму вважаємо гуманістичну, концептуальним принципом якої є ідея про пріоритет інтересів особистості, повноцінна реалізація внутрішнього потенціалу студента. Основними характеристиками навчання у закладі вищої освіти за гуманістичної парадигми є систематичність і системність, творча активність, формування наукового мислення, самопізнання, самоідентифікація, суб'єкт-суб'єктний характер діяльності викладача і студентів. Навчання в межах такої парадигми ґрунтується на суб'єкт-суб'єктних відносинах між викладачем і студентом, що сприяє виявленню особистісних якостей останнього, його здібностей, та є основою для подальшого навчання.

Окрім гуманістичної парадигми, слід враховувати також тенденції розвитку професійного середовища від монокультурного до мультикультурного. Отже, доречним є спирання на культурологічну парадигму, провідною ідеєю якої є виховання культурної людини (людини культури та людини в культурі). Це здійснюється на основі діалогу культур. Ми дотримуємося думки науковців про те, що цінності і норми акумулюють у собі найвищі стимули людської поведінки, мають спонукальну дієву силу, є однією із стійких універсальних засад культури. Культурологічна парадигма спрямована на засвоєння універсальних

елементів культури і цінностей у процесі навчання і виховання. За визначенням фахівців, засилля наукової інформації та традиційність навчального процесу не надають можливості для зрощування критичного мислення, здатності до поліпозиційності думок, варіативності суджень. Підкреслено, що в існуючій структурі предметного навчання складно знайти гідне місце для ефективної демонстрації діалогічності та взаємодії культур. Зазначена парадигма передбачає набуття майбутнім фахівцем високого рівня культури мовлення, інформаційної культури, культури мислення; йому необхідно залучитися до відповідної організаційної (корпоративної) культури.

При вирішенні проблеми підвищення у майбутніх фахівців якості знань професійної спрямованості вважаємо за необхідне спиратися на традиційну знаннєву парадигму. В її межах здійснюється актуалізація основних понять, термінів, визначень відповідної предметної сфери, без чого неможливе формування індивідуального освітнього продукту. За твердженням науковців, знання несуть у собі великий духовно-ціннісний потенціал, і від вибору змісту навчальних предметів, їх ціннісно-сміслового наповнення залежить формування світоглядних позицій. Тому засвоєння гуманітарних знань сприяє цілеспрямованому формуванню у майбутніх фахівців розуміння значущості цінностей культурної спадщини й умінню їх реалізовувати в майбутній професійній діяльності. Фундаментальні знання, накопичені суспільством у процесі історичного розвитку відповідної предметної сфери є частиною культури, яка має увійти в особистісний досвід майбутнього фахівця.